

# TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 25-52.

Leto XVIII.

V Ljubljani, v četrtek, dne 29. avgusta 1935.

Štev. 85.

## Za gospodarski napredek naših mest

»Slovenec« je objavil uvodnik, v katerem zahteva, da država bolj skrbi za Ljubljano, kakor je to doslej delala. Tako ni po vojni država zgradila v Ljubljani niti enega pomembnejšega poslopija in celo carinarnica se je morala zgraditi iz dohodkov kaldrminskega fonda, ki bi prav za prav moral čisto pripasti Ljubljani. Dočim pa ni država v Ljubljani ničesar zazidala, je izdala v Zagrebu in Beogradu za nove stavbe in palače sto in sto milijonov. Nato naštevajo »Slovenec« celo vrsto zgradb, ki bi se morale zgraditi v Ljubljani ter ceste, ki so nujno potrebne za vezo Ljubljane z jugom in vzhodom. Gospodarska javnost toplo pozdravlja »Slovenec« članek in upa, da bo imel apel vladnega glasila tudi ugodni učinek.

Vendar pa je treba k članku še nekaj dodati. Kakor je bila zanemarjena Ljubljana, tako so bila zanemarjena tudi skoraj vsa slovenska mesta in trgi. Vsa naša mesta morajo zahtevati, da tudi zanje država nekaj stori. Kakor Ljubljana, tako trpi tudi Maribor od mizerije prenatrpanih šol in zaradi slabih cest trpi vsa Slovenija in vse njeno gospodarstvo.

Pa ne samo investirati mora država nekaj za potrebe naših mest in trgov, temveč tudi omogočiti, da se morejo naša mesta lažje razvijati. Ustvariti je treba pogoje, da se bodo mogla naša mesta gospodarsko dvigniti.

Davčna moč mest je odvisna od stanja trgovine, industrije in obrta v mestih. Kako je s trgovino in obrtom v Sloveniji, to smo povedali že več kot enkrat in o tem tako zgovorno govori katastrofalna statistika o odjavljenih obratih, da je v tem pogledu vsaka beseda odveč. In tudi to smo že povedali več kot enkrat, zakaj propadala trgovina in obrt. S privilegiji zadrž se uničuje trgovina, s prodajalnici tujih trgovnic se ubija obrt, s prevelikimi davščinami se jemlje podjetjem njih rentabilnost, a pri tem je zaradi splošne stiske ter mrtvila na denarnem trgu itak že omejen obrat vseh podjetij v tej meri, da se večina od njih more vzdrževati le še z načentjem rezerv.

Razviti pa se ne more v mestih niti nova industrija, ker se z davščinami podražuje produkcija. Ljubljana ima danes skoraj manj industrije kot pred vojno, ker je na eni strani električni tok predrag, na drugi strani pa je cela vrsta podjetij zaradi pretirane davčne prakse pobegnila v pokrajine, kjer takšne prakse ni. Tudi neenakost glede socialnih bremen je ovirala razvoj industrije v Ljubljani. Industrija pa pomeni zaslužek, industrija ustvarja gospodarsko življenje.

Nujno in že skrajni čas je, da se pomaga Ljubljani in drugim našim krajem z državnimi investicijami. Toda obenem je treba tudi nekaj storiti za oživenje gospodarstva v naših mestih. Državni privilegirani denarni zavodi ne smejo samo zbirati denarja v Sloveniji, temveč ga v obliki cenjenih kreditov tudi vračati slovenskemu gospodarstvu. Če pa zavodi te funkcije ne morejo prevzeti, potem naj se omogoči drugim zavodom, da bodo mogli zopet kreditirati slovensko gospodarstvo. Ne le država mora več investirati, temveč tudi zasebnemu gospodarstvu je treba investicije olajšati. Nesrečno povišanje zgradarine je kar hipoma zavrglo gradbeno delavnost.

Slovenska mesta in trgi bi mogli iz tujeskega prometa dobiti velik in zelo izdaten vir dohodkov. Toda pogoj tujeskega prometa so dobre ceste in one udobnosti, ki jih mora vsak kraj nuditi tujcu, če računa na njegov obisk. V tem pogledu pa je storjeno silno malo in zadostuje, če omenimo, da je Ljubljana še danes brez svoje koncertne dvorane in da še danes nimamo velike razstavne dvorane, ki bi mogla sprejeti tudi več tisoč ljudi. Zivahna sezona bi morala biti v poletnih mesecih v

vseh slovenskih mestih, dejansko pa se začne sezona šele s pričetkom šol, ko je konec tajske sezone.

Mnogo premalo se stori za gospodarski napredek naših mest in zlasti slovenske prestolnice. Zato je pozdravljati, če se na

## Tudi pretiran optimizem je napačen

Ljubljanski listi pišejo, da bo Slovenija letos pridelala okoli 440.000 metr. stotov jabolk. Če računamo cene jabolk po 3 Din za kg, potem bo dobila Slovenija samo za jabolka okoli 142 milijonov Din. Ker pa bo tudi nekaj drugega sadja, se more pričakovati po mnenju ljubljanskih listov, da bo dobila Slovenija letos od sadja nad 150 milijonov Din.

Bilo bi res lepo in razveseljivo, če bi se to optimistično mnenje ljubljanskih listov tudi uresničilo. Zal pa ni prav nobene podlage za tako optimistično mnenje. Kmet za jabolka skoraj nikjer ne dobi 3 Din za kilo, temveč se povprečno plačujejo jabolka po Din 1.20 do Din 1.50. Če bi torej naši sadni producenti tudi v resnici in brez izgub prodali svoje sadje, potem ne bi dobili 150 milijonov, temveč kvečjemu 70 milijonov Din, kar je pač znatna razlika. Poleg tega pa je treba tudi upoštevati, da to ni samo čisti dobiček, temveč so v tej vsoti tudi vsi stroški sadjarja, ki tudi niso majhni. Končno pa je treba upoštevati tudi to, da je vsa druga letina slaba, da ni trgovine z lesom, da je cena živine slaba in da bo torej ves izkupiček sadja le nekoliko zamašil deficite v drugih panogah kmetijstva. Površen bralec bi mogel dobiti pri čitanju poročil v resnici vtis, kakor da bi

to napako opozarja tudi z vladne strani. Samo naj ne ostane le pri opozorilu, temveč naj dožive že enkrat naša mesta ta srečni trenutek, ko se bo za nje tudi v resnici nekaj storilo. Dovolj dolgo že čakajo naša mesta na ta trenutek.

naš kmetovalec letos zaradi dobre sadne letine kar dobro odrezal. To pa bi bilo čisto napačno, ker se moramo nasprotno prav hudo bati, da se tudi letos položaj našega kmetovalca ne bo prav nič zboljšal.

Kakor se ne služi gospodarstvu s pretiranimi pesimističnimi vestmi, tako se mu tudi ne služi s pretiranim optimizmom. Treba je sicer imeti zaupanje, da bo celoletni trud kmetovalca le nekako plačan, toda napačno bi bilo slikati njegov položaj tako, kakor da bi se v jeseni kar valjal v denarju. Že itak se na jugu mnogo preveč govori o bogastvu Slovenije, ki ga pa v resnici nikjer ni. In zaradi te bajke o bogati Sloveniji je Slovenija vedno prikrajšana pri dobrotah, ki jih deli vlada, več ko privilegirana pa takrat, kadar je treba plačevati davke. Saj ni še dolgo, ko smo pri določitvi javnih del morali konstatirati, da je odpadlo za Slovenijo najmanj polovico manj, kakor pa bi ji pripadalo po številu njenega prebivalstva. In še vedno nedokončani boj za železniške premostitve dobave enako dokazuje, kako je Slovenija zapostavljena.

Zato naj se neha pretirano ugodna poročila o uspehu sadne letine! Gospodarsko stanje Slovenije se tudi zaradi donosa jabolk še ne bo zboljšalo!

## Za sanacijo denarnega tega

Iz spomenice Zbornice za TOI o novem hranilniškem zakonu

III.

Potem ko je Zbornica v svoji spomenici opozorila na nevarnosti, ki bi nastale, če bi bila uveljavljena določba zakonskega načrta, da smejo obstojati samo občinske hranilnice, kar bi nujno povzročilo hipertrofijo v organizaciji denarnega trga, podaja kratak

### pregled o stanju naše denarne organizacije

Za vse področje Dravske banovine, ki je razdeljena na 25 političnih in 35 davčnih okrajev, je dosedaj zadostovalo 28 hranilnic. Zadostuje torej, če ima vsak okraj svojo hranilnico. To dokazuje tudi dejstvo, da ni bila po vojni ustanovljena niti ena nova regulativna hranilnica.

Zbornica smatra, da ni priporočljivo, če bi tudi revne podeželske občine ustanavljale javne hranilnice. To tudi ne more biti namera zakonodajalca niti ne bi bilo v interesu gospodarstva, ki od majhnih zavodov, ki bi komaj životalili, ne bi imelo nobenega dobička. Dosedaj je bilo ustanavljanje hranilnic dejansko neki privilegij mest. Od vseh hranilnic ima 22 svoj sedež v mestih, 5 v trgih in 1 v Murski Soboti, ki pa je po svojem značaju tudi mesto. V zvezi s tem vprašanjem je tudi vprašanje določitve področij posameznih hranilnic glede nalaganja posojil in ustanavljanja podružnic, kar predvideva zakonski načrt samo v okviru sedeža hranilnic.

Upoštevati pa je treba končno tudi to, da imamo poleg hranilnic in bank še krepko organizacijo kreditov na združni podlagi pod imenom hranilnic in posojilnic, ki so kot kreditne zadruge z neomejenim jamstvom ustanovljene po Reiffeisnovem sistemu ali pa so neke vrste polbanke na združni podlagi po Schulze-Delitschevem sistemu. Te kreditne zadruge so bile svoječasno ustanovljene ne toliko zaradi lokalnih potreb kakor pa kot instrument za vodstvo strankarske politike ter se danes

že opaža neko nezdravo razmerje. Vsaka občina ima takšno združno hranilnico, v mnogih pa sta tudi kar dve. V interesu konsolidacije denarnega trga bi bilo, da se ti združni kreditni zavodi združijo v večje in močnejše edince, ki bi se potem mogle uspešneje boriti proti posledicam gospodarske stiske, ne pa da bi se ustanovljale še javne konkurenčne hranilnice, ker potem sploh nobena ne bi bila sposobna za delo. V takšnem položaju bi bilo neodgovorno, če bi se z ustanavljanjem novih javnih hranilnic dopuščala še nova parcelacija kreditnega trga. Zbornica ne more dovolj krepko poudariti važnosti tega dejstva za Dravsko banovino ter prosi, da se to tudi upošteva.

Drugi kompleks vprašanj, ki zlasti zanima gospodarske kroge in ki ga je treba razčistiti še pred redakcijo novega zakona, je vprašanje

### odnošajev samoupravnih edinic do njihovih hranilnic

Primer ljubljanske občine, ki je največji del svojih investicijskih posojil najela pri lastni mestni hranilnici in na katero odpada skoraj ena tretjina vseh občinskih posojil v vsej državi, ki so jih dale regulativne hranilnice občinam, se ne sme popustiti. Zato Zbornica načelno odobrava one kavelje načrta, s katerimi se hoče preprečiti, da bi občine v bodoče preveč izkoriščale vložni kapital svojih hranilnic za sebe in za svoja podjetja, zlasti še, če ni rentabilnost teh podjetij zagotovljena, odnosno če je odplačevanje posojil mogoče le pod pogoji, ki pomenijo oviranje gospodarskega življenja na področju dotične občine. Zlasti pa moramo z zadovoljstvom odobravati, da dobi po novem načrtu meščanstvo, odn. vlagatelji besedo pri upravi hranilnic. Obenem pa moramo obžalovati, da se tudi to pot ni upoštevala važnost gospodarskih stanov, njihovega gospodarsko organizacijskega dela ter njihovega inte-

resa za napredek splošnega gospodarskega stanja.

Zbornica je mnenja, da bi se morala vsaj tretjina članov uprave na predlog Zbornice imenovati iz vrst gospodarstvenikov, trgovcev, industrialcev in obrtnikov, ki bi mogli s svojimi izkušnjami koristiti hranilnicam.

Za ustanavljanje hranilnic bi bilo treba določiti kot pogoj, da se mora premoženje, ki naj služi kot jamčevina za hranilne vloge konkretno določiti ter izločiti iz splošnega občinskega premoženja, da se ne more, dokler ni dosegel rezervni fond predpisane višine, niti obremeniti niti otujiti.

Poleg tega bi bilo potrebno, da se v samem zakonu določi minimum ustanovne glavnice, ki jo mora ustanovitelj dati novi hranilnici, ko tudi obratne glavnice, ki ne bi smela znašati manj ko 250.000 Din, kar bi odgovarjalo predvojnemu 20.000 dinarjem.

Načelo načrta, da se smejo dajati občinam le kratkoročna posojila, je popolnoma nevzdržno in bi pomenilo ustavitev vsake gospodarske aktivnosti naših samoupravnih edinic, ki pa je za pobijanje socialnih posledic splošne depresije neprecenljive važnosti, tem bolj, ker je tudi znano, da ne morejo dobiti občine pri Državni hipotekarni banki novih kreditov.

Zbornica je mnenja, da se more preprečiti prezadolževanje občin v prvi vrsti z okrepitevijo upravne kontrole, v drugi vrsti pa s tem, da se že v zakonu določi odstotni maksimum, do katerega se sme občina zadolžiti z dolgoročnimi posojili in to z ozirom na njene letne dohodke, njeno premoženje in njeno davčno moč.

Če bi že preje obstojale te kavelje, bi se mogli rešiti mnogih komplikacij, ki so se pojavile po vojni. Zato novi zakon ne bi smel puščati na vprašanje odprto. Moramo si biti na jasnem, da bo mogoče uspešno dovršiti izdelavo občinskih samouprav ter občinskih podjetij samo, če bo dana možnost za cenin in dolgoročen komunalni kredit. Iz zakonskega načrta pa se jasno vidi namera, da se vsa komunalna kreditna politika zadrži v rokah DHB, čeprav ni ta materialno tako močna, da bi mogla zadostiti vsem potrebam. To je tem bolj čudno, ker je imela DHB zlasti v južno vzhodnih krajih na tem polju zelo slabe izkušnje.

S politiko centralizacije dolgoročnega komunalnega kredita pri DHB se torej tukajšnji gospodarski krogi ne morejo strinjati in zato zahtevajo, da se kreditna politika v tej zadevi decentralizira ter omogoči hranilnicam s določenimi kavelji udeležba v njih.

Z omejevanjem področja javnih hranilnic bi se neizogibno prišlo do gospodarske osamljenosti in neracionalnosti, ker bi bila onemogočena vsaka prožnost, ki je pri upravljanju kapitala neobhodno potrebna. Če se ne omejuje sprejemanje hranilnih vlog na prebivalstvo s področja ene občine, potem tudi ni upravičeno, da bi se omejevala možnost naložb v obliki hipotekarnih ali občinskih posojil. Zbornica je mnenja, da bi bilo treba smatrati vso banovino kot upravno enoto najvišje stopnje ter tudi v gospodarskem pogledu kot enotno področje, na katerem morejo hranilnice v razmerju s svojimi razpoložljivimi sredstvi nalagati svoj denar. Tako je vsaj bilo sedaj. Določila načrta bi pomenila, da bi se moralo samo pri hranilnicah Dravske banovine odpraviti približno 225 milijonov dolgoročnih posojil in vprašanje je, kje bi se mogel v današnjih razmerah najti upnik, ki bi mogel prevzeti ta posojila.

Odprto pa je ostalo tudi vprašanje razmerja maksimalne skupne vsote hranilnih vlog do višine jamstva občine z ozirom na skupne rezerve hranilnice. Če pride danes katera hranilnica zaradi izrednih razmer, zlasti zaradi kmečke zaščite v težkoče, je rubežen proti mestni občini praktično sploh nemogoča. Potrebno je zato, da se to razmerje v bodočnosti prečisti.

(Konec prihodnjic.)



## Kako podpiramo mi svoje pomorstvo

### Italijanske ladje imajo večje ugodnosti ko naše

»Industrijski pregled« je objavil v svoji zadnji številki (julij—avgust) izčrpano poročilo o zadevi pristaniških taks, ki naravnost onemogočajo razvoj našega pomorstva ter — podpirajo tuja velepodjetja. Naši novi potniški parniki se vračajo iz Vzhoda s številnimi in odličnimi turisti, ki so namenjeni v naša letovišča, izkrcali pa jih morajo v Trstu in ne v naših lukah. Zakaj to?

Zato ker vprašanje naših pristaniških taks še ni rešeno in plačujejo italijanski parniki (Cosulich) za pristajanje majhen letni pavšal, naše ladje (Jugosl. Lloyd) pa morajo plačati za vsak pristanek nad 30.000 dinarjev. Podjetje Jug. Lloyd je zato prisiljeno, da v naših lukah ne vkrcava niti izkrcava ne blaga ne potnikov. Tako je zadnjič parnik »Princeza Olga« pripeljal iz Palestine, Egipta in Grčije 257 odličnih potnikov, med njimi mnoge, ki so bili namenjeni na Bled, a jih je peljal mimo naših dalmatinskih pristanišč — v Trst. Enako morajo seveda naši trgovci svoje blago za Vzhod pošiljati najprej v Trst, da ga tam prevzamejo naše ladje, dočim se italijansko trgovsko brodovje udeležuje in solnči v tako nastalem privilegiju, da ostaja brez konkurence.

Uprava pomorstva in rečnega prometa Jugoslavije je izdala o tej zadevi poseben kominike, v katerem ugotavlja proti kampanji našega časopisja za takojšnjo ureditev teh nemogočih razmer z drugim, da je vprašanje pristaniških taks pri nas urejeno s posebnim zakonom z dne 30. marca 1922, ki velja enako za domače in tuje ladje. Popraviti se more le z drugim zakonom in je zato potreben čas, kar je treba upoštevati. Torej ni to vzrok, da »Princeza Olga« ne pristaja v naših lukah, marveč gre tu za zahtevo »Jugoslovenskega Lloyd« da bi njegov parnik užival specialne beneficije, ki naj bi se »ad hoc« uvedle, kar pa po sedanjem zakonu ni mogoče.

Na ta kominike odgovarja članek v »Ind. pregledu« z novimi ugotovitvami v veri, da bodo potem odločilni krogi res uredili ta primer naše nadložnosti. Predvsem ne gre tu samo za eno določno podjetje, marveč za vse naše pomorstvo in zlasti za interese izvoznega gospodarstva ter za ugled naše države. Zato je reševati ta problem kol nujen, čimprej — in ne birokratsko.

Da pomoremo našemu gospodarstvu, smo prisiljeni iskati za naše blago novih trgov, ki jih moramo najti še samo na vzhodu, zato je prizadevanje vsakega podjetja v tej smeri le podpreti. To velja za uvedbo stikov z vso Levanto in z Rumunijo, Bolgarsko, Grško itd. Prevladujeta tu Italija in Grška s svojimi prevoznimi sredstvi in progami, za katere daje Italija ogromne subvencije — zlasti za proge v Levanto. Gotovo smo mi mnogo manj uvažali v te dežele predvsem zaradi visokih prevoznih tarif, ki so jih za naš izvoz določile italijanske pomorske družbe. Te tarife so bile za naše blago tudi 10 do 30% višje kakor pa za blago iz Avstrije, Češkoslovaške in Nemčije. Naši trgovci v takih razmerah ne morejo nastopati na tržiščih s konkurenčnimi cenami in naš izvoz se duši tam, kjer ima vse ostale možnosti za razvoj.

Hvalevredno je torej, ako se je Jug. Lloyd brez kakršnekoli subvencije od države zavzel za upostavlitev jugoslovanskih potniških morskih zvez na Vzhod, ko se je spustil v boj z bogato subvencioniranimi italijanskimi družbami.

Obenem je tu važno vprašanje o razvoju naših številnih naravnih pristanišč, ki so pa vsa v obupnem stanju — v primeri z italijanskimi. Pristani že dolgo niso bili očisti, nimajo luških naprav ne urejenih čarinskih skladišč. Split sploh nima skladišča. Ako blago zamudi odhod parnika, mora ležati na obali in se tam kvati. Ob takšnih razmerah ne morejo naše luke prevzeti nikakega tranzitnega prometa še vrsto let, a kljub temu se doslej še ni ukrenilo nič za rešitev tega vprašanja. Za ureditev naših pristanišč bi zadostovalo nekaj milijonov dinarjev in vendar ni bilo v 15 letih storjeno v ta namen še skoraj prav nič. Poljska in Palestina sta si v tem času postavili vsaka po eno svetovno važno, umetno pristanišče z vsemi modernimi napravami.

Glavna ovira za razvoj tranzitnega prometa je to, da še ni rešeno vprašanje jadranske tarife. Uredila jo je s trgovinski-

mi pogodbami v Podonavju Italija za svoje luke: Trst, Reko, Pulj in Rovinj. Naše luke še do danes niso bile deležne teh ugodnosti in je več ko jasno, da se ob teh razmerah tranzit ne more usmeriti nanje. Še jasnejši je primer z izvozom iz Madjarske. Koliko se je Italija trudila za ves ta promet, je razvidno iz njene politike in politike njenih družb proti Sušaku in vsem našim pristaniščem, ko so leta 1926. solidarno vse znižale svoje postavke za natovarjanje v Trstu in Reki pod one v Sušaku in Splitu.

Za našo osvoboditev od te italijanske nadvlade je uvedba lastnih brzih potniško-tovornih prog življenska nužnost. Pri sedanjih ureditvi takse pa je ta osamosvojitve onemogočena. Po sedanjih predpisih mora omenjeni domači parnik plačati visoko takso, ki bi po njegovem voznem redu znašala letno vsoto 711.424 dinarjev, kar ni v nikakem sorazmerju s količino prometa v naših lukah, kjer bi parnik vkrcaval po nekoliko potnikov in nekaj vagonov blaga.

Ker ima naš parnik samo 5.174 čistih

## Jadranska razstava

Kratek vodič po pomorski razstavi »Naš Jadran«

### I. oddelek: Jadranska straža (Zgradba J.)

Oddelek, ki prikazuje zgodovino, razvoj, današnje stanje in cilje eminentno važne organizacije Jadranske straže, je jameščen levo in desno ob glavnem vходу v paviljono zgradbo J. Razstavi Jadranske straže je posvečena posebna pozornost. Glavni razstavljalci je Izvršni odbor Jadranske straže v Splitu s svojimi oblastnimi odbori in krajevnimi organizacijami. V preglednih grafikonih prikazuje Jadranska straža zlasti pregled o stanju članstva, pomladka, njenih ogrankov, o organizaciji Jadranske straže v inozemstvu (Češkoslovaški republiki in v Združenih državah Amerike), v diagramih razvoj članstva in pomladka, naklado in razvoj revije Jadranske straže in lista za njeno omladino in drugega mnogo. Razstava pripoveduje o založbi žepnih koledarjev, o koledarju »Naš mornar«, o prodaji društvenih znakov, o prirejenih izletih, prireditvah, denarnem prometu, o letovanjih itd.

Ljubljanski oblastni odbor Jadranske straže prikazuje vse dosedanje založbe, to so razne slike, razglednice, knjige, koliki, žalni trakovi itd. — Poseben oddelek je posvečen domovom Jadranske straže na morju. V teh domovih črpajo svoje zdravje člani Jadranske straže, zlasti pa njen pomladek, naša mladina. Odbori Jadranske straže v Beogradu, Sarajevu, Zagrebu in Koprivnici-Bregi razstavljajo svoje prapore, katerim so kumovali z izjemo poslednjega visoki člani kraljevskega doma. Tem praporom se bo med razstavo pridružil prapor ljubljanskega oblastnega odbora, kateremu kumuje naš mladi kralj Nj. Vel. Peter II.

V posebnem reprezentativnem oddelku so razstavljene krasne oljate slike Nj. Vel. kralja Aleksandra I. in kralja Petra II., kip in slika ustanovitelja in dosmrtnega predsednika Jadranske straže Juraja Biankijina, slika dolgoletnega predsednika JS dr. Iva Tartaglie, fotografije uprav, emblem JS, 14 transparentov, ki nazorno prikazujejo lepoto našega Primorja in Dalmacije. Med njimi kraljujeta ogromni slikj Dubrovnika in Splita v velikosti po 8 in 12 m<sup>2</sup>. Nekatere teh razstavljenih slik, ki prikazujejo Hvar, Rab, Boko, Trogir, Šibenik, Dekle na morju, so velike umetniške vrednosti. Čudovite so tudi slike Janka, Josipa in Roze de Leard. Seveda se tem slikam originalom priključuje veliko število povečanih fotografij, sami motivi iz našega Jadrana. Razstavljene so tudi slike, ki nas spominjajo največje narodove nesreče — na smrt blagopokojnega Viteškega kralja. Te fotografije so posnete ob prihodu »Dubrovnik« v domačo luko. Tudi nekaj reliefov je videti v oddelku JS, zlasti vzbujajo pozornost relief otoka Visa, Boke Kotorske, Primorske banovine in Biševa. Razstavljene so modeli ribiških čolnov, jadrnic, posebno lepa pa sta modela šolske jahte »Velebit« in vojnega broda »Dubrovnik«, vzorec uniform Jadranske straže in distinkcije članov JS. — V posebnem oddelku so razstavljene domači tvorniški izdelki, ki se prodajajo v korist socialnega sklada JS,

ton, zanj ne velja pavšal, ki je dovoljen italijanskim velikim parnikom. Pavšal ni v rabi za nobeno našo ladjo, ker so vse (>Kraljica Marija«, tovorni »Avala«, »Triglavl« itd.) mali parniki izpod 10 tisoč ton. Ugodnost pavšalne takse uživajo samo veliki italijanski parniki (>Neptunia«, »Saturnia«, »Vulcania«), ki plačajo tako letnih — samo 150 tisoč dinarjev. Ali je pri teh krivičnih razmerah res pretirana zahteva, naj bi se naši parniki glede pavšala izenačili s tujimi? Pa vsaj ne mislijo naši odločilni krogi čakati na tiste čase, ko se bomo lahko postavili z velikimi parniki.

Članek pojasnjuje tudi zadevo glede Lloydove prošnje, v kateri podjetje predlaga, da bi se po plačani tretji taksi njegov parnik oprostili takse za ostale vožnje v istem letu. A tudi ta prošnja ni bila ugodno rešena in tako bomo dajali še dalje primer popolne brezglavosti, da moramo uporabljati za naš promet, za naš izhod na morje — tuja pristanišča.

Naravno je torej, ako se javnost s kominikejem pomorske uprave ne bo zadovoljila, marveč je ob takih primerih postala še bolj evidentna naša prva dolžnost, da ne popustimo od boja za popolno in takojšnjo pravilno ureditev važnih prometnih vprašanj, katerih pomen ne sega le v sedanost, temveč še močnejše v našo gospodarsko in politično bodočnost.

tako od Rogaške Slatine, tovarne Zlatorog, Jugopražarne, tovarne gume Semperit, tovarne sardin Stepan Kugli, tovarne črnila Peeh. Zanimiv je vsekakor kovčeg, ki vsebuje pomorsko biblioteko I. O. J. S. za mornarje, ki se vračajo s potovanja.

V okviru razstave Jadranske straže je poseben prostor posvečen tudi ljubljanski mornarski sekciji JS. Nje člani razstavljajo prekrasni model vojnega broda »Dalmacija«, ki vozi po morju; v ozadju je svetilnik. Tudi vojni brod »Jadran« je lep in pa model parnika »Sava«, jadrnice, minonosca itd. — Prav posrečen je prostorček, kjer razstavljajo naši mornarji svoje spomine s potovanja po svetovnih morjih; tako naš pomorski oficir spomine iz daljnega vzhoda, kitajski barometer in termometer, ročni toplomer, tempeljski zvon, Budho, ki je bil nekdaj na kitajski ladji itd. — Prav zanimivi so mornarski vozli, sekstant, kompas, signalne zastave, zgodovinske zastave, umetniške slike, razne školjke, pregled razvoja jadrnic od leta 1500 do danes in drugega mnogo.

### Uredbo o volitvah v gospodarske zbornice

je izdal trgovinski minister. Uredba pri naša mnogo novosti, ki pač ne bodo soglasno sprejete. Uredbo objavimo prihodnjič v celoti.

### Gradba proge Sevnica — št. Janž razpisana

Oddelek za gradbo novih železnic je razpisal po odloku prometnega ministra prvo ofertno licitacijo za zgradnjo prvega dela proge od km 0 do km 8.452. Razpisana so dela za dolnji ustroj in zgradbe. Licitacija bo dne 25. septembra ob 11. v oddelku za gradbo novih železnic. Gradbeni dela so proračunjena na 17.816.700 Din. Kavecija znaša 850.000 Din. Ponudbe morajo biti kolkovane z 2000 Din.

## Veletrgovina

# A. ŠARABON

## v Ljubljani

priloga

### špecerijsko blago

več vrst žganja, moko  
ter deželne pridelke  
— kakor tudi razne  
vrstne

### rudninsko vodo

Lastna pražarna za kavo in  
mlini za dišave z električnim  
obratom

Tel. št. 26-66 Cestni na razpologo!

## Politične vesti

Na Bledu se je začela konferenca Male antante, za katero vlada v vsem mednarodnem političnem svetu veliko zanimanje. Prvi dan je zborovala Mala antanta tiska, ki je izvolila za svojega častnega predsednika dr. Milana Stojadinovića. V četrtek pa so se začele konference zunanjih ministrov držav Male antante.

Ministrski svet je na predlog notranjega ministra dr. Korošca odobril novo Jugoslovansko radikalno zajednico, ker so njeni ustanovitelji zadostili vsem predpisom zakonov.

Pri nedeljskih občinskih volitvah v mestu Hvar in občini Stari Grad je bila vložena samo lista dr. Mačkovih pristašev, ki je v obeh krajih dobila v nedeljo znatno več glasov kakor pa 5. maja.

Dr. Dragoljub Jovanović, kateremu ni hotelo vodstvo opozicijskega shoda v Kragujevcu pustiti govoriti, je izjavil, da bi dr. Maček poslal poslanca Čelana in Vojkovića na shod, če bi dobil od vodstva shoda povabilo na shod. Tega povabila pa ni dobil.

Združena opozicija je objavila veliko vabilo za manifestacijski shod, ki bo v Sarajevu in na katerem bodo govorili Ljuba Davidović, dr. Maček in Joco Jovanović. Nekateri listi pa že dvomijo, da bi govoril tudi dr. Maček.

V Albaniji kljub vsem oficijalnim demantijem še ni zavladal popoln mir. Tako se poroča o bojih uporniške čete Rize Cerova v južni Albaniji. V bojih je bil vodja čete Riza Cerov ubit.

Rekonstrukcijo turške vlade obeta predsednik Kemal Atatürk v začetku prihodnjega meseca.

Zaradi podonavskega pakta je prišlo do nesoglasja med avstrijsko in madjarsko vlado. Avstrijska vlada je za čimprejšnjo sklenitev podonavskega pakta, ker se boji, da kesneje ne bi mogla Italija zaradi vojne z Abesinijo v tej meri delati za sklenitev pakta. Madjarska pa hoče na vsak način, da se razjasni najprej vloga Nemčije pri podonavskem paktu.

Velikih manevrov italijanske vojske v Južni Tirolski se udeleži tudi velika francoska vojsna mislija pod vodstvom poveljnika marsejskega armadnega zbora, ki bi v smislu dogovora med francoskim in italijanskim generalnim štabom kot prvi v primeru vojne sodeloval z italijansko vojsko. Letošnji italijanski manevri so največji, kar jih je bilo dosedaj v Evropi. Skupno sodeluje pri manevrih pol milijona vojakov. Prvič nastopijo tudi pri manevrih tako veliki oddelki motorizirane vojske.

Mnogi francoski ministri zahtevajo, da Francija v italijansko-abesinskem sporu zavzame isto stališče ko Anglija in obenem z njo zahteva sankcije, če bi Italija napadla Abesinijo.

Italijansko poslanstvo v Adis Abebi zapusti baje še ta teden Abesinijo. Tudi vsi drugi tujei zapuščajo Abesinijo.

Anglija je močno povečala svoje posadke v Sredozemskem morju in v severno-vzhodni Afriki.

Dohodki Sueškega prekopa so znašali povprečno v avgustu na dan čez dva milijona frankov, dočim so lani znašali le pol drug milijon. Povišek je posledica italijansko-abesinskega konflikta.

Stroški Italije za pohod proti Abesiniji so znašali dosedaj že 1.350 milijonov lir.

Italijanski trgovinski dolgovi Angliji znašajo že dva milijona funtov sterlingov.

Veleposlanik Združenih držav Sev. Amerike je izročil sovjetski vladi ostro protestno noto svoje vlade zaradi komunistične propagande v Ameriki, ki jo vodi kominterna. Listi poročajo, da ni izključeno, da bi moglo zaradi te komunistične propagande priti tudi do pretrganja diplomatskih odnosov med sovjetsko Rusijo in USA.

Tudi veliko-britanska vlada je protestirala v Moskvi zaradi komunistične propagande v Angliji, ki jo podpira moskovska kominterna.

Luksemburg je obnovil diplomatske odnose s sovjetsko Rusijo.

Na cionističnem kongresu v Bernu, ki se ga je udeležilo okoli 4000 židovskih delegatov in med katerimi so levičarji v znatni večini, je prišlo na zadnji plenarni seji do pretepa, ker je desničar dr. Ornstein očital levičarjem, da vzgajajo židovske otroke v palestinskih šolah v komunističnem duhu.







## Iz trgovinskega registra

Vpisale so se tvrdke:

F. Matjašič, trgovina z mešanim blagom Na Ranci št. 8.

Vpisale so se izpremembe pri tvrdkah: Automontaža, delavnica d. d. v Ljubljani. Namen družbe je odslej tudi prevažanje potnikov in prtljage, izbrisal se je upravni svetnik dr. Marinović, vpisala pa sta se Antič Vladimir s Sušaka in inž. Bloudek, industrialec v Ljubljani.

Ignac Koblencec, izvozna in uvozna trgovina z mešanim blagom in deželnimi pridelki v St. Juriju. Besedilo odslej Koblencec Oskar, ki sam podpisuje tvrdko.

Pri Gradbenem podjetju ing. Josip Dekdek v Ljubljani se je vpisala prokura inž. Kleindinst Mateja.

Hipotekarna banka jugoslovanskih hranilnic: izbrisali so se člani upravnega sveta: dr. Niko Zupanič, dr. F. Logar, inž. B. Hribar, dr. Adolf Golja, Janko Sabec, dr. A. Andrejčič, dr. I. Cankar in A. Pregelj; vpisali pa so se: A. Tosti, rav. Kred. z. voda, odv. dr. F. Majaron in graščak O. Detela.

Jugoslovanska banka d. d. podružnica Ljubljana: izbrisala sta se upravna svetnika dr. B. Marković in F. Schmidt.

Jugoslovanske tekstilne tvornice Mautner d. d. v Ljubljani: zbog smrti sta se izbrisala člani upravnega sveta Josip Dekleva in prokurist L. Preiss; za ravnatelja je imenovan Rihard Stukart, kolektivna prokura pa je podeljena J. Fischerju, A. Jakoviću in M. Vasiću.

A. Domicelj, Rakek: vpisala se je prokura Aleksu Domicelju.

Mulej in Golob, izdelovanje kisa, d. z. o. z.: izbrisal se je poslovodja Mulej Josip, besedilo tvrdke odslej: Golob in drug, izdelovanje kisa, d. z. o. z. v Vel. Mengšu.

Izbrisale so se tvrdke:

Frane Fajfar, Bodešče.

Janez Drašler, Borovnica. Obe zbog opustitve.

Instalacija d. z. o. z. v Celju. Zbog likvidacije.

A. Babka v Ljubljani, zbog opusta. Badiura & Benčina, trgovina z lesom, Ljubljana, zbog opusta.

Frane Bar,

Karl Čamerik & Ko.,

A. Persehe, vsi Ljubljana in vsi zbog opustitve obrata.

Franc Cvek, Moste pri Ljubljani, zbog opusta.

## Iz združnega registra

### Vpisi

Proizvodna čevljarstva zadruga v Črnomlju, reg. z. z. o. z. Opravilni delež tisoč dinarjev.

Ljubljanska tovarna čevljev in vseh izdelkov iz usnja, r. z. z. o. z.

Sokolska planinska kočja, r. z. z. o. z. v Mariboru. Delež 100 Din.

Sreska gospodarska poslovalnica v Mežici, r. z. z. o. z. za pospeševanje kmetijskih gospodarstev.

Splošna kmetijska nabavna in prodajna zadruga v Novem mestu, r. z. z. o. z. Tudi oskrbuje udom gospodarske, gospodinske in obrtne potrebe.

Rudarska zajednica v Prevaljah, r. z. z. o. z. Kop v opuščeni rovi.

## Uvedba nove tarife za prevoz kmetijskih pridelkov

Tarifa za kmetijske pridelke iz l. 1933. preneha veljati dne 30. t. m. za izvoz koruze, pšenice, ječmena, rži, soržice, ovsa in mlinskih proizvodov. Nova tarifa stopi v veljavo s septembrom in se dobi v prodajnih zvezkih pri oblastnih direkcijah po 10 dinarjev.

## Dobave-licitacije

Gradbeni oddelak direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do dne 3. septembra ponudbe o dobavi 16 m<sup>3</sup> mehkih plohov, 84 m<sup>3</sup> mesecnovih pilotov, 300 m<sup>3</sup> okenskega stekla, 500 kg steklarskega kleja in 1540 kg žičnikov.

V Intendanturi Komande Dravske divizijske oblasti v Ljubljani bo dne 30. avgusta licitacija za nabavo 4448 pr. m. drv in dne 3. septembra za nabavo 5000 kg kisa. Predmetni oglasi so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani na vpogled.

## Povpraševanje po našem blagu v tujini

### Les in lesni izdelki:

870 — Atene: hrastov, bukov in smrekov les;

871 — Dunaj: parketi;

872 — Aleksandrija: hrastov les za gradbe in hrastovi pragi za železnice;

873 — Karlovi Vari: jelov les za izdelavo celuloze;

874 — Sao Paulo (Brasil): ponuja se zastopnik za vsakovrsten les in lesne izdelke;

875 — Manchester: ponuja se zastopnik za trd les in parkete;

876 — Hamburg: borov les za gradbe v določenih dimenzijah; spisek se dobi pri Zavodu.

### Deželni pridelki in zdravilne rastline.

877 — Bruselj: ajda;

878 — Rotterdam: živinska moka;

879 — Atene: fižol in bučno seme;

880 — Haifa: vse vrste živil;

881 — Sao Paulo (Brasil): ponuja se zastopnik za suhe gobe, hmelj in madežski tobak;

882 — Manchester: ponuja se zastopnik za stročnice, druga živila, kakor tudi industrijske rastline;

883 — Basel: rženi rožički;

884 — Gradec: ponuja se zastopnik za vse vrste živil, papriko celo in mletu, zdravilne rastline.

### Proizvodi sadjarstva:

885 — Marseille: ponuja se zastopnik za suhe marelice brez košice in suhe višnje;

886 — Berlin: trnulje (prunus spinosa);

887 — Sao Paulo (Brasil): ponuja se zastopnik za suhe slive, orehe in ostalo suho sadje, marmelado iz sliv in slivovico;

888 — Vizovice (C. S. R.): sveže slive za izdelavo slivovice.

### Živalski proizvodi:

889 — Wiener Neustadt: živa divjačina sploh, posebno zajci, fazani in jerebice;

890 — Wiesbaden: soljene sardele;

891 — Sao Paulo (Brasil): ponuja se zastopnik za prodajo gosjega in račjega perja;

892 — Gradec: ponuja se zastopnik za ribje konzerve.

### Rudarski izdelki:

893 — Sofija: baker, svinec in cink;

894 — Haag: magnezit in eksploatacija rudnika magnezit;

895 — Manchester: ponuja se zastopnik za vse industrijske sirovine.

### Industrijski izdelki:

896 — Skader: ponuja se zastopnik za vsakovrstne industrijske izdelke, potrebne pri gradbah, obrtništvu, gospodinjstvu itd.;

897 — Sao Paulo (Brasil): ponuja se zastopnik za cement;

898 — Budimpešta: strojena koža za izdelavo rokavic;

899 — Sofija: kemikalije za tekstilno industrijo, volnena preja visokih števk.

### Razno:

900 — Sao Paulo (Brasil): ponuja se zastopnik za sarajevske in piroteksne preproge.

Izvozniki, ki se zanimajo za eno od navedenih ponudb ali povpraševanj, naj se obrnejo na Zavod za pospeševanje zunanje trgovine Beograd, Ratnički dom, ter naj pri tem navedejo: 1. številko, pod katero je blago navedeno, 2. točno označbo vrste blaga, 3. način ambalaže z ozirom na tržne uzance, 4. količino razpoložljivega blaga, 5. ceno, franko naša meja ali cif pristanišče države, kamor naj pride blago, 6. plačilne pogoje in 7. rok dobave. Za boniteto tujih tvrdk Zavod ne jamči.

## Doma in po svetu

Izšla je uredba o organizaciji ministrstva za pošto, telegraf in telefon. Novo ministrstvo začne poslovati dne 1. septembra.

Za poslanika v Varšavi je bil imenovan dosedanjí praški poslanik Grisogono, v Prago pa pride kot poslanik Vasa Protić.

Za novega poveljnika žandarmerije je imenovan divizijski general Jovan Naumović, ki je bil svoje dni komandant polka v Celju.

Ljubljansko mestno žensko gimnazijo bo postopoma prevzela država. Letos bo prevzela država prvi razred z dvema vzporednicama, nato vsako prihodnje leto zopet en razred, da bo v osmih letih vsa gimnazija državna. V Mariboru pa se ustanovi državna nižja dekliška realna gimnazija.

Novi prehodi na bolgarsko-jugoslovanski meji se odpro v smislu sklepa februarjske jugoslov.-bolgarske komisije, in sicer se odpre dne 1. septembra prehod pri Džuješevu in dne 15. septembra pri Strezimirovcu.

Angleška sredozemska eskadra, ki bi morala v septembru obiskati naše Primorje, je poslana v Egipt.

Beograjsko državno gledališče je znižalo ceno vstopnic za 15 do 20 odstotkov.

Neka skupina angleških in francoskih industrijcev si je ogledala te dni nekatera industrijska podjetja v Banja Luki in Sipačevu naprave v Drvaru.

Nova ureditev jugosl. sladkornega kartela se pripravlja, kakor poročajo praški dnevniki. Predvsem bi se z novim kartelom zvišal kontingent tvornice v Čupriji, ki pripada Anglo-praški banki in je ob dnevnici kapaciteti 140 vagonov delala lani samo 9 dni. V novi kampanji pripravlja tvornica delo za 55 dni. Dosedanji kontingent je bil 400 vagonov in naj se zviša na 700 vagonov sladkorja. Celotna poraba sladkorja v Jugoslaviji je letno skrajno nizka, in sicer 6500 vagonov.

Italijanska vlada se pogaja s tekstilnimi tvornicami v Lodzu radi velikih dobav italijanski vojski.

Nemške lesene barake za Abesinijo so zelo povečale izvoz te stroke, in sicer od 17 tisoč mark l. 1933 že na 300 tisoč mark po vrednosti v letu 1934, a letos je v polletju izvoz presegel 387 tisoč mark. Največja je bila pošiljatev barak za italijansko vojsko v Eritreji.

Vrhovno sodišče v Madridu je umaknilo

tožbo proti bivšemu kralju Alfonzu, ki je bil obtožen korupcije pri gradnji železniške proge Santander-Sredozemsko morje. Vrhovno sodišče ni našlo nobenega razloga za to obtožbo.

V zaporu se je poročil bivši litovski diktator Voldemaras.

Francija prične graditi nekaj avtomobilskih cest, pri čemer bo zaposlenih 15 tisoč delavcev.

Po novem Rooseveltovem načrtu o obdajanju dediščin bi se moralo plačati od premoženj, ki znašajo več ko 50 milijonov dolarjev skupno vseh državnih, občinskih in drugih davščin v višini 86% vsega premoženja. Od majhnih premoženj, ki ne znašajo več ko 20 tisoč dolarjev, pa samo 0-75%. Velika premoženja bi bila torej znatno bolj obdajena ko na Angleškem, kjer je davščina na dediščine največja, kjer znaša davek tudi 47% vse dediščine. Pri nas zapuščinske pristojbine še niso v vsej državi enake, vendar so tudi precej visoke. Tako plačajo v Srbiji oddaljeni sorodniki pri dediščini, vredni nad 3 milijone Din državi 49% davka.

Ravnatelj pariške »Travellers Bank« Niedecker je poneveril 250.000 funtov in pobegnil v Ameriko. Že drugi dan po prihodu v New York pa so ga aretirali.

V severni Italiji je vladal silen vihar. Nad Milanom se je utrgal oblak. Pet ljudi je bilo v viharju ubitih.

Avtobus s 30 potniki je strmoglavil pod Mont Blancom v prepadi. Večina potnikov je bila nevarno ranjena.

Svilnate znamke bo izdala Japonska. Znamke bodo namenjene v dobrotno svrhe.

### »Službeni list«

Dravske banovine z dne 28. avgusta objavljajo: Ukaz o pripojitvi občine Celje-okolica mestni občini Celje — Uredbo o zmanjšanju doklad izselniškim uradnikom — Dopolnitev uredbe o dokazu izobrazbe za pogostinske obrte — Pojasnilo o carinjenju ščetin — Odredbe o postavitvi zapornice — Razne ratifikacije — Odločbe drž. sveta o prometnem osebju in o dobrovoljcih — Naredbo o prevažanju čebel na ajdovo pašo — Naredbo o preizkušanju močnih tehničnih, alkoholometrov in ebullioskopov — Odločbo o sejmiskih in tržnih pravicah v kranjskem srezu — Objave občinskih davščin — Razne objave; v prilogi pa razglase oblastev, oklice sodišč in razne objave.

## Nove knjige

### Nova važna davčna knjiga

Zakon o neposrednih davkih s pravilniki in uredbami, komentiran z razpisi finančnega ministrstva, z razsodbami Državnega sveta in upravnega sodišča ter s strokovnimi pojasnili bo izšel v oktobru t. l. v prečiščeni izdaji. Upoštevane bodo vse izpremembe in dopolnitve, kakor tudi one, ki jih vsebuje zakon o proračunskih dvajnajstih za leto 1935/36. Snov je razporejena tako, da sledi vsakemu členu zakona besedilo pravilnika, ki se nanaša na dotični člen, nato pa pod označbo »posebne pripombe« komentar, ki navaja bodisi v popolnem prevodu ali pa po vsebini določila normativnih razpisov (navodil) finančnega ministrstva, nanašajočih se na predmetni člen, in ostala strokovna pojasnila. Pod črto so pri vsakem členu označene »Službene novine« in »Službeni list« kakor tudi člen (§) dopolnilnega zakona (novele) ali pravilnika, iz katerih je besedilo prevzeto. Radi preglednosti je v vsakem členu ob robu dodana kratka vsebina člena. Razen vsebinskega pregleda je dodano knjigi tudi stvarno kazalo.

Knjige se bodo mogli s pridom posluževati ne samo drž. finančni in davčni službeni, temveč tudi samoupravni organi, župni uradi, pravniki, industrijci, trgovci, obrtniki, družbe, zadrage, vobče vsi davkoplačevalci, ki se hočejo avtentično informirati o veljavnih davčnih določilih in njih tolmačenju. Knjigo, ki bo obsegala okoli 640 strani srednjega formata, je priredil g. Sušec Stefan, višji finančni svetnik in načelnik finančnega oddelka banske uprave v pokouju. Knjižarniška cena v platno vezane knjige bo znašala 160 Din. V prednaročbi do 30. septembra t. l. stane knjiga brez poštnine samo 130 Din in je plačljiva ob prejemu. Naročila sprejema prireditelj Sušec Stefan, Ljubljana, Beethovnova ulica 15, ali pa tiskarna Merkur d. d. v Ljubljani, Gregorčičeva ulica 23.

### Mariborski svinjski trg

Na svinjskem sejmu 23. 8. 1935 je bilo 209 svinj in 1 koza; cene so bile te: mladi prašiči 5-6 tednov stari kom. Din 40-60, 7-9 tednov Din 70-80, 3-4 mesece Din 120-150, 5-7 mesecev Din 200-250, 8-10 mesecev Din 300-350, 1 leto Din 400-450; 1 kg žive teže Din 4-5, 1 kg mrtve teže Din 7.50-9.50. Prodanih je bilo 76 svinj. Ker je 6. septembra rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II., bo svinjski sejem dne 5. 9. 1935.

\*

Hmeljska letina bo letos v Nemčiji zelo ugodna. V nekaterih krajih bo dala celo dvakrat toliko hmelja ko lani. Računajo, da bo znašal skupni pridelek Nemčije na hmelju 200.000 stotov.

**KLIJEJE**  
vseh vrst po  
fotografijah  
ali risbah  
izvaja se  
najsolidnejše

**KLIŠARNA ST-DEU**  
LJUBLJANA-DALMATINOVA 13

## Radio-Ljubljana

Petek, dne 30. avgusta: 12.00: Iz operet (plošče). — 12.45: Poročila, vreme. — 13.00: Čas, obvestila. — 13.15: Radijski orkester. — 14.00: Vreme, spored, borza. — 18.00: Slike iz narave — radijski orkester. — 19.00: Čas, poročila, vreme, spored. — 19.30: Nacionalna ura. — 20.00: Pastire pa prav juhe, juhe! Na planinah lušno je! — 22.00: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Na planinah lušno je! (nadaljevanje).

Sobota, 31. avgusta: 12.00: Plošče. — 12.45: Poročila, vreme. — 13.00: Čas, obvestila. — 13.15: Plošče. — 14.00: Vreme, spored, borza. — 18.00: Radijski orkester. — 18.40: Zunanji politični pregled (dr. Jug). — 19.00: Čas, vreme, poročila, spored. — 19.15: Prenos iz Salzburga — Beethoven: Fidelio. — 22.00: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.10: Radijski orkester in plošče.